# 207225 - Fıtır sadakası (Fitre) ile ilgili konular

## Soru

Evliyim, bir çocuğum var, eşim hamile, annem vefat etmiş, babamın hiçbir maddi geliri yoktur. Bu durumum üzerine birkaç soru sormak istiyorum: 1- Bankada hesabımda yaklaşık 1500 Lira bulunuyor buna binaen Fıtır sadakasını ne kadar ödemem gerekir?. 2- sahip olduğum araba, ev mobilyası ve eşimin sahip olduğu özel altından Fıtır sadakasını vermem gerekir mi? 3- Fıtır sadakasını kimin adına çıkarayım. Babam adına çıkarmam gerekir mi?  4- Fıtır sadakası kimlere verilmesi gerekir? Geçim zorluğu yaşayan ancak başka şehirde yaşayan akrabama verebilir miyim?  5- Fıtır sadakasını para haricinde ihtiyaçlarla ödeyebilir miyim? Örnek olarak bir kurbanlık alıp etini dağıtabilir miyim? 6- Fitreyi bayramdan iki hafta önce ödeyebilir miyim? Miktarı ne kadar olmalı?

## Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Ramazan ayının sonunda ödenmesi gereken Fıtır sadakası (Fitre) ile sahip olunan maldan çıkarılan zekât arasındaki farkı bilmelisiniz. Fıtır sadakası her Müslümana vacip olan bir sadakadır. Bayram günü ve gecesinde kendine ve nafakasıyla yükümlü olduğu kişilere yetecek yiyecekten fazlasına sahip olan her Müslümana vaciptir. Zekât için şart olan nisap ve üzerinden bir yılın geçmesi gibi şartlar, Fıtır sadakası için gerekli değildir.

Ayrıca fitrenin kişinin sahip olduğu emlak, araba vb. varlıklarla hiçbir alakası yoktur. Zira fitreyi kişi kendi adına ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin adına vermesi gerekir. Daha detaylı bilgi için (12459) ve (49632) nolu sorunun cevabına bakınız.

İkincisi:

Sizin sorunuza binaen sizin; kendinizin, eşinizin, çocuğunuzun ve yeteri varlığa sahip olmayan babanızın adına fitreyi vermeniz vaciptir.

Alimlerin icmasına göre eşinizin karnındaki çocuğun adına fitre ödemeniz vacip değildir. Fakat ödemek isterseniz bunda sakınca yoktur. Daha detaylı bilgi için (146240) ve (124965) nolu sorunun cevabına bakınız.

Üçüncüsü:

Fıtır sadakası bulunduğun şehrin yaygın yemeğinden çıkarılması vaciptir.

Şeyh Abdulaziz bin Baz Rahimehullah şöyle dedi: Ebu Said el Hudri Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: "Fıtır sadakasını Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in zamanında yemekten bir sa' (3 kg), veya hurmadan bir sa', veya arpadan bir sa', veya kuruüzümden bir sa' olarak verirdik." (Buhari, Muslim)

Alimlerin bir kısmı hadiste geçen "yemeği" buğday olarak yorumlamıştır. Diğerleri ise bunun buğday mısır vb. her hangi memleketin yaygın yiyeceğinden verilebileceğini söylemişlerdir. Şüphesiz ikinci görüş tercih edilir. Çünkü sadakanın amacı fakirlere yardımdır. Şehirde bulunmayan ve yaygın olmayan yemekten verilmesi vacip değildir.

Bu görüş Şeyhulislam İbn Teymiye Rahimehullah ve Şeyh İbn Useymin'in görüşüdür.

Bu hadisten anlaşıldığı üzere fıtır sadakası, para veya paranın karşılığı herhangi bir şey değil, bilakis bulunduğu memleketin yaygın yiyeceğinden çıkarılır.

Malın zekatını veya fıtır sadakasını verecek kimse, tahakkuk olan para yerine fakirlere et, elbise vb. ihtiyaçları alması doğru değildir. Bu konuda daha detaylı bilgi için (22888) ve (66293) nolu soruların cevaplarına bakınız.

Dördüncüsü:

İhtiyaç halinde zekâtınızı veya fıtır sadakanızı akrabalarınızın bulunduğu şehre taşımanızda bir sakınca yoktur. Özellikle maddi durumu iyi olan şehirde işçi olarak çalışıyorsanız ve

memleketinizde ihtiyaç sahipleri daha fazlaysa memleketinize taşımanız daha isabetli olacaktır. Bu konuyla ilgili (81122) ve  (43146) nolu soruların cevaplarına bakınız.

Beşincisi:

Fıtır sadakası, Ramazan ayının son gününde güneşin batmasıyla vacip olur. Bu sadakayı bayram namazından önce ödemek gerekir. Bununla birlikte ihtiyaç halinde bayram namazından iki veya üç gün önce çıkarılması caizdir.

Buna binaen: Fıtır sadakasını bayram namazından bir veya iki hafta önce çıkarmak caiz değildir. Fakat sadakanın gerekli yere zamanında ulaşmasından korkarsan ulaşması için gerekli zaman içerisinde gönderebilirsiniz. Hatta gerektiğinden Ramazan ayından önce de olabilir. Sadakanın verilmesi için güvenli bir kişiye vekalet verilir verdiğiniz parayla fıtır sadakası alınır ancak belirlenen zamanda verilir. Daha detaylı bilgi için (81164) , ( 27016) ve ( 7175) nolu soruların cevaplarına bakınız.

Malın zekatı ise Ramazan ayı veya başka ayla bağlantılı değildir. Bilakis sahip olunan mal nisaba ulaştığında ve üzerinden bir yıl geçtiğinde onun zekatının verilmesi vacip olur. Şayet bir senenin tamamlanmasına bir ay veya daha fazla bir süre kalmışsa bu zekatı zamanından daha önce ödemek isterse ve buna ihtiyaç varsa zekatını daha önce ödeyebilir. Daha detaylı bilgi için (98528)

Altıncısı:

Zekatı verilecek parada iki husus gereklidir:

1. Nisap,
2. Nisap miktarının üzerinden bir yıl geçmesi.

Elinizdeki para veya değerli varlık nisap miktarından az ise zekat vacip değildir. Elinizdeki varlık nisap miktarına ulaştıktan sonra bir yıl geçerse bu durumda zekatın verilmesi vacip olur.

Nisabın miktarı ise: 85 gr. Altın veya 595 gr. gümüştür. Zekatta verilmesi miktar ise %2.5 tur. Daha detaylı bilgi için (93251) ve (50801) nolu soruların cevaplarına bakınız.

Özel kullanım için aldığınız ev ve arabada zekat yoktur. Daha detaylı bilgi için (146692) nolu sorunun cevabına bakınız.

Babanız, sahip olduğu varlıktan size vermesinde bir sakınca yoktur. Fakat sizden başka çocukları varsa aranızda eşitlik sağlaması vaciptir. Bununla birlikte babanız, senin diğer kardeşlerin rızası şartıyla istediği varlığı vasiyet edebilir.

En iyisini Allah bilir.